Lietas arhīva Nr. C-0599-18
ECLI:LV:REZT:2018:0518.C26187917.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2018.gada 18.maijā

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā: tiesnese S.Rūtena-Laizāne

izskatīja rakstveida procesā Dārzu ielā 24, Rēzeknē, civillietu AAS"BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas Nr.40103840140, vienkāršotās procedūras prasībā pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par zaudējumu 535,36 euro piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 6.oktobrī AAS"BTA Baltic Insurance Company" iesniedza Rēzeknes tiesā maza apmēra prasību par zaudējumu 535,36 euro piedziņu no /pers. A/.

Prasības pieteikumā maza apmēra prasībā par zaudējumu piedziņu (l.l.4.-5.) norādīja, ka 2017.gada 7.janvārī plkst.15.00 autovadītājs vadīja transportlīdzekli /TL marka/ 9-5 ar valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, Viļānu novadā, Viļānos pa Centrālo ielu virzienā uz Rēzeknes ielu pie pretī ēkai Nr.45, neizvēlējās drošu kustības ātrumu, netika galā ar transportlīdzekļa vadību un ieslīdēja pretējā virziena kustības joslā un ietriecās elektrības stabā, to sabojājot. Saskaņā ar Rēzeknes prokuratūras sniegto informāciju, atbildētājs tika saukts pie krimināatbildības pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas par to, ka vadīja transportlīdzekli bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas) un, būdams alkohola reibumā, vadīja transportlīdzekli /TL marka/ 9-5, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/.Prokurora priekšraksts par sodu stājies spēkā 2017.gada 28.janvārī. Transportlīdzekļa /TL marka/ 9-5, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ vadītāja civiltiesiskā atbildība ceļu satiksmes negadījuma brīdī bija apdrošināta AAS"BTA Baltic Insurance Company", ko apliecina OCTA apdrošināšanas polise ar sēriju SDA902448. Augstāk minētā ceļu satiksmes negadījuma rezultātā AS„Sadales tīkls" radās zaudējumi, kas saistīti ar elektrolīnijas balsta remontu. Zaudējumu segšanai prasītāja saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk- OCTA likums) 18.pantu, 31.panta pirmo daļu, 31.panta otro daļu, izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 535,36 euro apmērā par AS„Sadales tīkls" piederošā elektrolīnijas balsta remontu. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis. Civillikuma 1773.pants nosaka, ka zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās vai nepieciešamās sekas, netiešs- kad tas cēlies, sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvarama vara. Atbilstoši Civillikuma 1775.pantam katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Pamatojoties uz OCTA likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu prasītājs ir tiesīgs vērsties ar regresa prasību pret atbildētāju kā ceļu satiksmes izraisījušā transportlīdzekļa vadītāju, ja vadījis transportlīdzekli, būdams alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotoksisko, psihotropo vai citu apreibinošo vielu iespaidā. Tā kā uz pretenziju un brīdinājumu labprātīgi atlīdzināt zaudējumus atbildētājs neatsaucās, prasītāja ir spiesta vērsties tiesā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1759., 1779.pantu, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, Civilprocesa likuma 195., 250.^{20} pantiem, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai zaudējumus 535,36 euro, kā arī visus tiesāšanās izdevumus, kādi tie būtu uz sprieduma taisīšanas brīdi. Lūdza atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no piespriestās zaudējumu summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma izpildei.

2017.gada 12.oktobrī tiesa atbildētājam uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi nosūtīja prasības pieteikuma maza apmēra prasībā norakstu, paskaidrojuma veidlapu un procesuālo tiesību izskaidrojumu, uzdodot viena mēneša laikā sniegt tiesai rakstveida paskaidrojumu (l.l. 27.). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, 2017.gada 12.oktobrī tiesa pusēm rakstveidā izskaidroja viņu procesuālās tiesības, izskaidroja tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (l.l. 25.) Noraidījumi tiesas sastāvam nav pieteikti. Atbildētājs nav iesniedzis Rēzeknes tiesā rakstveida paskaidrojumu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}, 250.^{26} pantu (spēkā līdz 2018.gada 28.februārim), ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Nav saņemts lūgums lietu izskatīt tiesas sēdē, un atbilstoši minētajā likumā noteiktajam tiesa nolēma izskatīt civillietu rakstveida procesā. Tiesa 2018.gada 2.janvārī nosūtīja pusēm paziņojumu par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā un paziņoja datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (l.l. 33.-38.).

Tiesas dokumenti atbildētājam tika piegādāti Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, līdz ar to tiesas ieskatā nav šķēršļu prasības pieteikuma maza apmēra prasībā izskatīšanai pēc būtības. Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otro daļu, Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses kur tai ir jābūt sasniedzamai.

Motīvu daļa

Noskaidrojot lietas apstākļus, pārbaudot un novērtējot Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā gūtos pierādījumus to kopumā, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā, bet atbilstoši Civilprocesa likuma 8.panta pirmajai daļai tiesa noskaidro lietas apstākļus, pārbaudot pierādījumus, kuri iegūti likumā noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Konstatēts un ar prasības pieteikumam pievienotajiem dokumentiem apstiprinās, ka 2017.gada 7.janvārī ap plkst.15.00 Viļānu novadā, Viļānu pagastā, Viļānos Centrālajā ielā 45 virzienā uz Rēzeknes ielu /pers. A/ vadīja transportlīdzekli /TL marka/ 9- 5 ar valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, neizvēloties drošu braukšanas ātrumu, netika galā ar transportlīdzekļa vadību, ņemot vērā meteoroloģiskos laika apstākļus, ieslīdēja pretējā braukšanas joslā un ietriecās stabā bojājot to (l.l.8.). Par minēto pārkāpumu 2017.gada 7.februārī Valsts policijas Latgales reģionālā pārvalde sastādīja

pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PC 173731, ar kuru /pers. A/, personas kods /personas kods/, tika saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[4] 14.daļu (l.l.9.). Rēzeknes prokuratūra savā 25.09.2017.atbildē Nr.N-216-2017-01651 uz AAS"BTA Baltic Insurance Company" pieprasījumu norādīja, ka 2017.gada 17.janvārī krimināllietā Nr.11331002617 pie krimināltatbildības tika saukts /pers. A/, personas kods /personas kods/, pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas par to, ka /pers. A/ bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas) un, būdams alkohola ietekmē, vadīja transportlīdzekli- automašīnu /TL marka/ 9-5, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/. 2017.gada 17.janvārī minētajā kriminālprocesā tika piemērots prokurora priekšraksts par sodu saskaņā ar kuru /pers. A/ tika sodīts ar piespiedu darbiem uz 80 stundām, atņemot vadīšanas tiesības uz diviem gadiem, bez mantas konfiskācijas. Prokurora priekšraksts par sodu stājies spēkā 2017.gada 28.janvārī (l.l.10.).

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 20.panta ceturto daļu, transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam, turētājam) ir jāveic mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieka, valdītāja un turētāja civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana likumos un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta pirmā daļa paredz, ka apdrošinātāji, kas ir apdrošinājuši ceļu satiksmes negadījumos iesaistīto transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs, ņemot vērā ceļu satiksmes negadījuma apstākļus, izvērtē un nosaka katras ceļu satiksmes negadījumā iesaistītās personas atbildību par nodarītajiem zaudējumiem.

No Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (OCTA) informācijas sistēmas izdrukas, OCTA apdrošināšanas polises sērijas Nr.SDA902448, redzams, ka transportlīdzekļa /TL marka/ 9-5, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, OCTA bija apdrošināta AAS"BTA Baltic Insurance Company" no 29.11.2016.- 28.02.2017. (l.l.11.-13.).

AAS"BTA Baltic Insurance Company" 2017.gada 13.februārī saņēma AS"Latvenergo" OCTA zaudējumu pieteikumu augstāk norādīta negadījuma rezultātā radušos zaudējumu 535,36 euro atlīdzināšanai saskaņā ar AS"Sadales tīkls" zaudējumu tāmi (l.l.14.-17.), kurus AAS"BTA Baltic Insurance Company" 2017.gada 25.aprīlī atlīdzināja AS"Latvenergo", ko apliecina 25.04.2017. maksājuma uzdevums Nr. 219196 (l.l.18.-19.).

AAS"BTA Baltic Insurance Company" 26.04.2017. sagatavoja /pers. A/ pretenziju par zaudējumu 535,36 euro apmērā atlīdzību ar lūgumu samaksāt norādīto summu līdz 12.05.2017. , brīdinot, ja minētā summa laikā netiks atmaksāta, prasītāja būs spiesta vērsties tiesā (l.l.20.).

AAS"BTA Baltic Insurance Company" 18.05.2017. sagatavoja /pers. A/ pirmstiesas brīdinājumu, brīdinot par nepieciešamību apmaksāt zaudējumu 535,36 euro apmērā līdz 26.05.2017. pretējā gadījumā prasītāja vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu (l.l.21.).

Civillikuma 1775.pants nosaka, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Atbilstoši Civillikuma 1792.pantam zaudējumu atlīdzības prasījums izriet nevis no līgumiskās saistības pārkāpuma, bet no darbības, kas pati par sevi bijusi prettiesīga un zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojamā darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (K.Torgāns. Saistību tiesības 1.daļa. Rīga. 2006.209.lpp.). Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Tātad, persona ir mantiski atbildīga, ja viņas rīcība izraisījusi negatīvas sekas. Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmā daļa noteic, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. Šis izņēmums nav spēkā, ja apdrošināšanas līgumā ir paredzēts piemērot kompensācijas principu.

Tiesa atzīst, ka ar minētiem pierādījumiem lietā ir pierādīts, ka prasītājai ir nodarīti zaudējumi izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā par ceļus satiksmes negadījuma rezultātā nodarītajiem zaudējumiem AS "Sadales tīkls".

Civillikuma 1811.pants noteic, ka naudas maksājumu saistība izbeidzas ar samaksu. Lietā nav pierādījumu tam, ka atbildētājs uz lietas izskatīšanas dienu savas saistības ir izpildījis.

Prasībā izklāstītie lietas apstākļi un prasības argumenti apstiprinās ar tai pievienotajiem rakstveida pierādījumiem to kopumā, kā arī prasījums par zaudējumu piedziņu pamatots ar minētajām Civillikuma normām un speciālā likuma normām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1765.pantu, nosakāmas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus par zaudējumu summas lietošanu: 6 % (seši procenti no simta) gadā no neatmaksātās zaudējumu summas 535,36 euro, nosakot, ka to pieaugums apstājas, kad procentu apmērs sasniegs pamatparāda lielumu (Civillikuma 1765.panta pirmā daļa, 1763.panta 1.punkts).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētāja prasītājas labā jāpiedzen samaksātie tiesas izdevumi: valsts nodeva 80,30 euro un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas sastāv no izdevumiem par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu 3,30 euro, kopā 83,60 euro (l.l. 6.-7.).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 96.panta piekto daļu, 97., 189.-193., 195., 204.[1] 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

AAS"BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas Nr.40103840140, vienkāršotās procedūras prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AAS"BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas Nr.40103840140, zaudējumus 535,36 euro (pieci simti trīsdesmit piecus euro un 36 centus) un tiesas izdevumus 83,60 euro (astoņdesmit trīs euro un 60 centus), kopā 618,96 euro (seši simti astoņpadsmit euro un 96 centus).

Noteikt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6 % (seši procenti no simta gadā) no zaudējumu summas 535,36 euro (pieciem simtiem trīsdesmit pieciem euro un 36 centiem), nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, kad to apmērs sasniegs pamatparāda lielumu.

Zaudējumu un tiesas izdevumu summas samaksa veicama AAS"BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas Nr.40103840140 norēķinu kontā Nr. LV90PARX0016356700003 AS „Citadele banka".

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt atbildētājam termiņu - 10 (desmit) dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rēzeknes tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2018.gada 18.maijs

Tiesnese S.Rūtena – Laizāne